

Una ensalada russa

JOAN DANIEL BEZSONOFF

Cada poble, per existir, necessita una novel·la nacional. L'escriuen els historiadors i els poetes. L'ensenyen els mestres i se la creu la bona gent. El llibre *Una memòria compartida. Els llocs de memòria dels catalans del nord i del sud* es presenta com una miscel·lània. Albert Balcells va encunyar a casa nostra el concepte de lloc de memòria ideat per l'historiador francès Pierre Nora. «La història cerca l'objectivitat i assumeix la complexitat i les contradiccions humanes. En canvi, la memòria és subjectiva, simplificadora i polaritzada, però això no vol dir que sigui falsa». (p. 17)

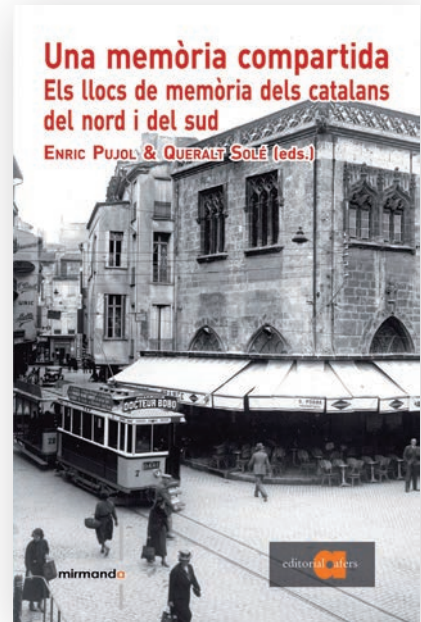
Gràcies a l'avenç de la reconstrucció nacional, el professor Balcells ha sortit de les ambigüitats regionalistes del seu estudi pioner *Llocs de memòria* i contempla el territori català en la seva plenitud.

Com explica clarament l'historiador figuerenc Enric Pujol, «la complexitat de la realitat nacional catalana, amb múltiples barreres administratives de caràcter estatal i regional, ha fet (i fa) imprescindible l'existència d'una política de memòria que defensi una idea de conjunt dels territoris que la conformen».

Aquest llibre, interessant però desigual, pateix del defecte habitual de les miscel·lànies. La pluralitat dels autors introdueix ritme i varietat, però a vegades la voluntat unificadora produeix resultats decebedors. A la fi el lector no sap si li parlen de figues o de raïms... Podem deplorar també la mala qualitat de les reproduccions dels quadres. En canvi, les fotografies d'Auguste Chauvin, objecte de la monografia d'Eric Forcada, s'han reproduït amb més cura.

A més, em sembla que la denominació català del sud, en oposició a català del nord, hauria de ser «català

Aquest llibre, interessant però desigual, pateix del defecte habitual de les miscel·lànies. La pluralitat dels autors introdueix ritme i varietat, però a vegades la voluntat unificadora produeix resultats decebedors

PUJOL, Enric et alii

Una memòria compartida. Els llocs de memòria dels catalans del nord i del sud

Mirmanda. Editorial Afers
Catarroja - Figueres -
Perpinyà, 2015
240 p.

central». Si he entès bé Joan Fuster, els catalans del sud són els valencians.

El lector interessat pel tema llegirà amb profit aquesta monografia. Els altres es consolaran amb aquesta cita de Prosper Mérimée: «*Je donnerais volontiers Thucydide pour des mémoires authentiques d'Aspasie ou d'un esclave de Périclès*».

que, limitant-se aquí, crea, impulsa i projecta equilibradament aquella incipient curiositat dels que volen aprendre quins són els arbres i els arbusts que acompanyen els seus passos dins d'ambients forestals. Però no és una guia que només és útil per a qui camini per la Garrotxa. L'única especificitat territorial a aquesta comarca es presenta en forma de forma de comentaris, molt breus, en l'apartat de

distribució, perquè el gruix de la informació de cada espècie és molt genèrica, potser fins i tot massa. Per tant, és una guia que pot ser útil en qualsevol de les comarques gironines en el benentès que, segons en quin lloc s'obri, faltaran uns o altres components. Certament el format del llibre recomana una consulta reposada. No és una guia per dur a la motxilla. És més un llibre per assedegar, a casa, el cuc de

la curiositat que s'hagi despertat a fora. Entre les nombroses fotografies que il·lustren els textos, segur que el lector localitzarà aquell detall de la fulla, de la flor o del fruit que ha intentat retenir instants abans. És un llibre senzill, poc ambiciós, que agradarà més als que prefereixen passar pàgines que *googlejar* i, alhora, esdevé un bon punt de partida per als qui volen gaudir del plaer de caminar entre coneguts.